

**KERRONNALLISEN LYHYTELOKUVASKETSIN
TUOTANTO & PILOTOINTIVAIHEESEEN
SAATTAMINEN**

**ANTTI RANTALA
LAHDEN MUOTOILUINSTITUUTTI
2015**

KERRONNALLISEN
LYHYTELOKUVASKETSIN TUOTANTO
JA PILOTOINTIVAIHEESEEN SAATTAMINEN

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kulttuuriala

Viestinnän koulutusohjelma

Multimediatuotannon pääaine

Opinnäytetyö AMK

Kevät 2015

28 sivua

Antti Rantala

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyökseni suunnittelin ja tuotin kerronnallisen lyhytelokuvasketsin pilotoitavaksi eteenpäin. Prosessiin sisältyi käsikirjoitus, suunnittelu, ohjaus, leikkaus ja äänisuunnittelu.

Tavoitteena oli luoda toimiva ja mielenkiinnon herättävä kerronnallinen kokonaisuus pienellä budjetilla. Lisäksi pyrin esittämään valmiutta luoda oma-aloitteisesti draamallinen kokonaisuus ja saattaa se pilotoitavaan muotoon, jota voisi mahdollisesti esittää vastaavanlaisia tuotantoja rahoittaville tahoille.

Lyhytelokuva tuotettiin harrastelijakalustolla, joka ei ole samaa tasoa tuotantoyhtiöiden kaluston kanssa. Jälkituotanto toteutettiin käyttäen Adoben ohjelmistoa.

Projektin aikataulu oli lopulta hyvin tiukka, mutta tuotanto saatiin valmiiksi tyydyttävällä tasolla. Lopputuloksesta tuli toimiva ja alkuperäiselle näkemykselle uskollinen ja se edustaa tyyliäni ja valmiuttani lyhytelokuvantekijänä.

Avainsanat: lyhytelokuva, sketsi, huumori, käsikirjoitus, ohjaus, leikkaus, tuotanto, suunnittelu, äänisuunnittelu

ABSTRACT

For my thesis, I designed and produced a story driven comedy short film, which is intended to be used as a pilot. My part in the production consisted of scripting, planning, directing, editing and sound design.

The goal was to create a story driven entirety that piques the interest of a viewer. This was to be accomplished using a minimal budget. In addition it demonstrates readiness to independently create a story driven entirety and use it as a pilot to be pitched to potential parties that would be willing to finance such productions.

The short film was produced with amateur level gear, which is not on par with the professional level gear that production companies use. Post-production was done using Adobe software.

All in all, the schedule for the project was really tight, but the production was finished in a way that is satisfying. The end result works as it is and it stayed true to the original vision. It represents my style and readiness as a short filmmaker.

Key words: short film, sketch, humor, scripting, directing, editing, production, planning, sound design

PRODUCTION OF A STORY DRIVEN
COMEDY SHORT FILM TO BE USED
AS A PILOT

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Communication
Department of Multimedia Production
Bachelor's Thesis
Spring 2015
28 pages
Antti Rantala

“SIKA”

SISÄLLYS

1 Johdanto	8
2 Taustaa	9
3 Esituotanto	10
3.1 Ideointi	10
3.2 Käsikirjoitus	11
4 Suunnittelu	13
4.1 Kuvakäsikirjoittaminen	13
4.2 Kuvauspaikat	13
4.3 Roolitus	14
5 Tuotanto	15
5.1 Moniroolisuus	15
5.2 Aikataulu	15
5.3 Ohjaus	15
6 Jälkituotanto	17
6.1 Leikkaus	17
6.2 Äänisuunnittelu	17
7 Loppupäätelmät	19
8 Lähteet	20
Liitteet	21

1

JOHDANTO

Opinnäytetyöni on kerronnallisen lyhytelokuvasketsin tuotanto ja pilotointivaiheeseen saattaminen. Vastuualueina minulla oli tuotannossa käsikirjoitus, suunnittelu, ohjaus, leikkaus ja äänisuunnittelu. Alunperin tarkoituksena oli delegoida kameran operointi toiselle henkilölle, mutta aikataulu pakotti tilanteeseen, jossa hoidin itse myös kuvaamisen. Lopullinen tuotanto on nimeltään “Sika”.

Työn tavoitteena oli luoda katsojan mielenkiinnon herättävä ja ylläpitävä kerronnallinen kokonaisuus, joka ei tarvitse suurta budjettia saavuttaakseen päämääränsä. Tuotanto toteutettiin omalla ja lainakalustolla, joka ei ole samaa tasoa tuotantoyhtiöiden kaluston kanssa. Tällaisessa tilanteessa kerronnallisuuden merkitys ja toteutus korostuu, sillä katsoja tulee pitää kiinnostuneena ilman huippuluokan visuaalista antia.

Toisena tavoitteena oli esittää tuotantotiimin (itseni, näyttelijöiden ja tuotantoassistenttien) valmiutta luoda oma-aloitteisesti draamallinen kokonaisuus ja saattaa se pilotoitavaan muotoon, jota voisi mahdollisesti esittää rahoittaville tahoille. Käytännössä tämä tarkoittaisi lyhytelokuvatuotannon jakelua eri kanavien kautta saadaksemme näkyvyyttä, sekä mahdollisesti pilotin lähettämistä suoraan esim. tv-tuotannoista vastaaville tahoille.

Tuotantokalustona oli Canon EOS 600D -digitaalijärjestelmäkamera 18-55mm objektiivilla, Zoom H4N -mikrofoni, Velbon -merkinen kolmijalka, sekä Sevenoak shoulder rig. Leikkaus ja äänityö toteutettiin Adobe Premiere Pro CC 2014 ohjelmistoa käyttäen Macbook Pro -tietokoneella.

Opinnäytetyöni aiheen valintaan vaikuttaa vahvasti kiinnostukseni draamaan ja luovuuteen, jota sen parissa pääsee toteuttamaan. Haluaisin myös jatkaa kyseisten tuotantojen parissa tulevaisuudessa ja tällaisen projektin tuottaminen ja loppuunsaattaminen on hyvä mahdollisuus tuoda julki omaa intoa ja taitoa.

2

TAUSTAA

Hyvin kerrottu tarina voi viihdyttää, herättää tunteita ja aiheuttaa mielenkiintoisia pohdintoja. Suomenkielessäkin usein tv-ohjelmia ja elokuvia kuvaava sana ”draama” juontuu kreikankielestä, joka tarkoittaa toimintaa tai tekemistä. Alussa tätä käytettiin kuvaamaan runon ja näytelmän lajia, jossa esitettiin henkilöhahmojen persoonallisuuksia ja niistä johtuvia eri päämääriin pyrkimyksiä, joita kuvattiin tekemisen ja vuoropuhelun avulla.

Tarinankerronnan viehätys on omalta osaltani ollut mukana pienestä pitäen ja läpi elämän eri formaateissa. Kirjojen, teatterin, tv-ohjelmien ja elokuvien lisäksi olen ollut tarinavetoisten videopelien suurkuluttaja. Näistä mallia ottaneena, jo lapsena leikityt leikit saivat hyvin tarinavetoisia piirteitä ja ensimmäiset ”nukketeatteriesitykset” kirjoitin serkkuni kanssa jo kahdeksanvuotiaana.

Nyt mainos- ja markkinointialalla työskennelleenä, tarinankerronta on myös isossa roolissa, sillä hyvillä tarinoilla myydään, välitetään informaatiota ja vedotaan kuluttajan tunteisiin, jolla puolestaan vaikutetaan kulutustottumuksiin. Näiden tuotannossa luova vapaus on kuitenkin rajallisempaa, jonka takia haaveenani on ollut päästä tuottamaan omia tarinoita, ja erityisesti elokuvallisin keinoin.

Suurena inspiraationa kohdallani on toiminut erityisesti suomalainen komedia ja sketsiviihde ja ystävien kesken olemme ideoineet ajatustasolla lukuisia sketsejä omasta takaa. Päädyin valitsemaan alustavasti kyseisen formaatin opinnäytetyölleni, jonka käsikirjoittaisin itse. Lähtökohtana tuotannolle ei ollut kuitenkaan puhtaasti sketsi, vaan enemmän lyhytelokuvamainen tuotanto, jossa huumori on kuitenkin vahvasti läsnä.

3

ESITUOTANTO

3.1 IDEOINTI

Katsoin taustatutkimuksena lukuisia suomalaisia sketsiviihdesarjoja, joihin lukeutuivat mm. Kummeli, Tabu, Pulttibois, Ketonen & Myllyrinne, Studio Julmahuvi, Vintiöt, Studio Impossible ja Ihmebantu. Vanhempien sarjojen (kuten Pulttibois) tyyli alkoi tuntua jo hyvin vanhanaikaiselta ja huomasin, että tunsin enemmän vetoa moderniin absurdiin huumoriin kuin esimerkiksi vaikkapa ylilyöviin hullunkurisiin hahmoihin. Sarjoista huokuva suomalainen melankolia ja tragikomiikka oli inspiroivaa ja vähitellen mieleeni alkoi muodostua kuva päähenkilöstä, arjen antisankarista, jonka toimintaan halusin pureutua.

”Pohjimmiltaan ei ole kyse siitä, että pitäisi mihin hintaan hyvänsä löytää ’ideoiden idea’. Monet pysähtyvät tähän alkuperäisten, ainutlaatuisten ideoiden jahtaamiseen. He sanovat itselleen, että on löydettävä jotakin, jota kukaan ei ole koskaan aiemmin kertonut.”

- Kjell Sundstedt, Kirjoita elokuvaksi (2005)

Mielessäni oli kuva päähenkilöstä. Seuraavaksi piti muodostaa kuva tapahtumista ja toiminnasta; mitä tapahtuu, missä ja miksi. Pohdin pitkään ylläolevaa lainausta Kjell Sundstedtiltä ja päätin, etten yritä lähteä keksimään pyörää uusiksi. Pohdin klassisia tarinarunkoja ja huomasin että voisin rakentaa käsikirjoituksen ns. ”Kuka voittaa” -rakenteen ympärille, joka on verhottu mysteeriin. Mielessäni pyöri myös sanonta ”paha saa aina palkkansa”, jonka ajattelin sisällyttää tarinaan.

”Kuka voittaa” -tyylisessä tarinassa yleisö usein tietää kuinka tarina loppuu, esimerkiksi rakastunut pari saa lopulta toisensa. Halusin leikitellä tällä idealla sen verran, että lopputulos ei olisi kuitenkaan täysin ilmeinen ja kasvattaa jännitettä luomalla jonkinlaisen mysteerin.

”Elokuvaa katsova yleisö kokoaa palapeliä ja pääättelee esimerkiksi, että sillä mitä esitetään elokuvan alussa, on merkitystä myöhemmin.”

- Kjell Sundstedt, Kirjoita elokuvaksi (2005)

3.2 KÄSIKIRJOITUS

Pyöriteltyäni tarinaa ajatustasolla, aloitin käsikirjoituksen konkretisoinnin ja kehittämisen rakenteella, jossa kirjoitan seuraavassa järjestyksessä: logline, synopsis, treatment ja lopulta käsikirjoitus kuvarajauksineen.

Tarinani logline:

”Naistenmies kohtaa yhden petikumppaninsa aviomiehen baarissa. Miehet juttelevat keskenään, tietämättä toistensa henkilöllisyyksiä, kunnes pieni yksityiskohta paljastaa totuuden.”

Tarinani synopsis:

”Sami on moraalisesti arvelluttava naistenmies, jota ei hävetä hypätä sänkyyn varattujen naisten kanssa. Eräänä päivänä Sami toteuttaa himojaan naimisissa olevan naisen luona ja päätyy tämän kotikadulla sijaitsevaan baariin ’voitonkaljalle’. Baarissa hän näkee yksin istuvan miehen, jonka seuraan hän päättää istahtaa kerskailemaan kokemuksellaan. Mies on kuitenkin Samin senpäiväisen petikumppanin aviomies ja totuus selviää molemmille pienen yksityiskohdan paljastuessa.”

Tarina sisältää siis kolme keskeistä hahmoa ja halusinkin pitää sen enimmäismääränä tuotantovaihetta ajatellen. Pyrin rakentamaan hahmoja, jonka piirteitä voisimme nähdä vähän itsessämme, mutta jotka ovat hahmoissa kärjistettyinä. Halusin päähahmon (naistenmies) olevan sopivasti inhottava, mutta joka saa kuitenkin hieman sympatiaa osakseen vesselimäisyydellään. Päähahmoa kuvaakin parhaiten sanat itsekkyyys ja ahneus. Aviomies kuvastaa taas laiminlyöntiä, poissaoloa, toivoa sekä lopulta vihaa. Aviomiehen pettävän vaimon halusin kuvastavan turhautuneisuutta ja petoksellisuutta.

Päätin perustaa tarinan Aristoteleen kirjoituksissaan mainitsemaan kolminäytöksiseen rakennelmaan, joskin hieman sovelletusti. Kolminäytöksisessä rakennelmasa ensimmäisessä näytöksessä esitellään lähtökohdat, toisessa konflikti kehittyy ja kiihtyy ja kolmannessa tapahtuu ratkaisu. Haasteena oli saada jaoteltua näihin, koska kyseessä on lyhytelokuva, joiden kesto on yleensä 5 - 15 minuuttia. Jokainen minuutti tulisi siis käyttää mahdollisimman merkityksellisesti. Päätin perustaa jaottelun siihen, että lähtökohtana on päähahmon luonteen ja piirteiden vähittäinen paljastuminen. Näin sain luotua mielestäni toimivan hybridin hahmokohtaisen kuvauksen, mysteerin ja ”Kuka voittaa” -pohjan välillä.

Kun olin saanut asetelman valmiiksi, lähdin jalostamaan tarinan yksityiskohtia. Halusin, että totuus selviää molemmille miehistä vahingossa, sattuman kautta. Näin keksin että päähenkilö ”Sami”, hahmon luonnetta korostaen, varastaa aviomiehen

vaimon eteispöydällä lojuvan kalliin ja harvinaisen korun. Näin pystyin luomaan alkuun merkityksellisen kohtauksen, jonka tarkoitus jää askarruttamaan katsojan mieltä. Kohtaus luo mysteerin tuntua ja toimii pohjustuksena käännekohtalle ja loppuratkaisulle.

Yksityiskohtien jalostamisvaiheessa pääsin määrittämään myös huumorin sisällyttämisen lähtökohdiltaan muutoin hyvinkin traagiselta kuulostavaan tarinaan. Tarinan huumori lähtee hyvin vahvasti päähahmosta itsestään, tämän tyylistä puhua ja kohdella ihmisiä. Kummelin ”Tonnin seteli” -sketsiä ihailevana, halusin sisällyttää samantyyllisen kohtauksen hatunnostona tekijöille. Päätin sisällyttää myös yhden ilmeilyltään yliampuvamman kohtauksen luomaan kontrastia ja rytmittämään tarinan loppupuolta.

Dialogin kirjoittamisessa oli oltava tarkkana, sillä aikaa koko lyhytelokuvalle olin suunnitellut noin 5 - 6 minuuttia. Pidin siis pettävän vaimon ja päähenkilön jutustelun mahdollisimman minimalistisena, joka kuvastaisi myös päähenkilön suhtautumista kyseiseen hahmoon.

Painotus dialogin kanssa olisi siis aviomiehen ja päähenkilön välillä. Rakensin lopulta keskustelun siten, että päähenkilö aloittaa letkautuksella ja tunkee miehen seuraan. Hän saa kerskailullaan kiinnitettyä aviomiehen huomion, joka puolestaan vastaakin kertomalla omasta tilanteestaan. Tässä vaiheessa halusin korostaa taas päähenkilön piirteitä, jolle kirjoitin repliikin missä hän esittää kiinnostunutta, mutta heti kun aviomies alkaa vastaamaan, ääni kaikkoo taustalle ja päähenkilö vaipuu omiin fantasioihinsa. Tämän avulla sain keston myös pidettyä aisoissa. Aviomiehen ääni palaa, jolloin keskustelussa käy ilmi aviomiehen tekemät suuret elämänpäätökset liittonsa pelastamiseksi. Tämä kasvattaa jännitettä katsojien jo ehkä aavistaen miehen henkilöllisyyden ja luo aviomiehen toiveikkuudella vastapainon päähenkilön ominaisuuksille. Alunperin kirjoitin aviomiehen olevan lannistunut ja toivonsa menettänyt, mutta muutin sen lopulta päättäväisemmäksi ja toiveikkaaksi. Tähtäsin tällä vaikuttavamman tunnereaktion aikaansaamiseen tilanteen kärjistyessä.

Päähenkilön viimeisellä repliikillä pyrin sitomaan tarinan jälleen yhteen viittauksella alkuun, joka myös on viimeinen silaus hahmon persoonan rakentamiselle.

”Mut... Mä annoin sille Ärrän kahvipassin.”

4

SUUNNITTELU

4.1 KUVAKÄSIKIRJOITTAMINEN

Kuvakäsikirjoituksen ja kuvarajaukset suunnittelin lopulta vain tekstimuodossa, koska kävi niin että jouduin itse toimimaan kameraoperaattorina. Lisäsin yksityiskohdat siitä, mitä kussakin kuvassa tulee olla, viimeiseen käsikirjoitukseen. Minun ei tarvinnut täten tehdä graafista storyboardia, sillä visio oli selkeänä mielessäni.

4.2 KUVAUSPAIKAT

Käsikirjoituksen jälkeen oli löydettävä sopivat lokaatiot tapahtumille. Lopulliseen käsikirjoitukseen tarvitsin vain kolme paikkaa: pettävän vaimon koti (makuuhuone ja eteinen), katu rappukäytävän edustalla, sekä baari. Olin päättänyt kuvata lyhytelokuvan Turussa, jonka tunnen hyvin.

Katu- ja baarikohtaukseen oli mielessäni täydellinen paikka. Katukohtaukseen tarvittiin siis myös baarin julkisivu ja tässä lokaatiossa saatiin myös samassa baarissa sisäkohtaus kuvattua. Jouduin pitkään odottamaan vastausta kyseiseltä ravintolalta, sopiiko kuvaaminen. Olisin halunnut kontrolloidun ympäristön, mikä olisi tarkoittanut kuvaamista baarin aukioloaikojen ulkopuolella, mikä ei ikävä kyllä käynyt henkilökunnalle. Valitsin kuitenkin kyseisen sijainnin ja sovimme kuvausten aloittamisesta heti baarin auetessa.

Lokaatio kotikohtaukselle oli haastavampi löytää. Kuvausympäristön kun tuli näyttää avioparin kodilta. Lopulta käytyäni ystävieni asuntoja läpi löysin puitteiltaan sopivan paikan, joka mahdollistaisi tyydyttävän ja suunnitellun kuvauslopputuloksen. Ainoa miinus paikassa oli vähäinen valon määrä, joka vaikutti kuvanlaatuun koska käytössäni ei ollut valaistuskalustoa.

4.3 ROOLITUS

Roolitus eli casting on kerronnallisissa tuotannoissa keskeisessä osassa. Huono casting voi viedä katsojan huomion hyvästä tarinasta toisaalle, jolloin katsojaa suorastaan häiritsee näyttelyn laatu, joka voi puolestaan pilata koko lopputuloksen. Päätin alussa että käytän rooleihin vain ystäviä tai tuttuja, joka oli tietoinen riski, mutta jolla sain minimoitua kuluja. Tärkeintä oli saada ainakin päähenkilön rooliin täydellisesti istuva näyttelijä, joka löytyi ystävästäni Antti Laurilasta. Olin nähnyt Laurilasta aikaisemmin videota, jossa hän esittää Helsingissä stand-up komiikkaa ja hän vaikutti luonnolliselta rooliin. Harjoittelimme muutamat repliikit testiksi ja löimme valinnan lukkoon.

Aviomiehen rooliin sopivan henkilön löytäminen oli vaikeaa. Parhaiden ehdokkaiden aikataulut eivät osuneet yhteen tuotannon kanssa, ja lopulta jouduin turvautumaan ystävääni Carl-Johan Saareen, jolla ei ollut aikaisempaa esiintymiskokemusta. Tämä osoittautui tuotantovaiheessa hyvin haastavaksi ja vaikutti lopputulokseen. Saimme kuitenkin kehitettyä esiintymistä alkukankeudesta parempaan suuntaan.

Vaimon roolin kanssa tuli myös ongelmia. Olin saanut rooliin alustavasti varattua tuttavani, joka harrastaa teatteria, mutta aikataulujen muuttuessa tämä ei onnistunut. Jouduin turvautumaan vararatkaisuun ja vaimon rooliin sain lopulta ystäväni Veera Vänttisen. Vaimon rooli jää kuitenkin vuorosanoiltaan lopullisessa tuotannossa pieneksi, joten tässä ei käynyt suurta vahinkoa.

5

TUOTANTO

5.1 MONIROOLISUUS

Taiteellisen visioni toteutumiseksi, koin että minun oli otettava useampi vastuualue tuotannossa. Halusin tätä kautta myös varmistaa työstämisen johdonmukaisuuden ja pitää sen mahdollisimman hyvin aikataulussa. Ongelmat aikataulujen kanssa pakottivat itseni kuitenkin toimimaan myös kameraoperaattorina kuvauksissa, jonka olin alunperin ajatellut delegoida ystävälleni. Kuvauksen hoitaminen itse loi omat haasteensa, mutta antoi lopulta enemmän kontrollia vision toteutumiselle. Muuten käytössäni oli osa kuvausten ajan kaksi assistenttia, jotka auttoivat mm. äänittämisen ja erinäisten järjestelyasioiden kanssa.

5.2 AIKATAULU

Aikataulu eli vahvasti projektin ajan, ja kuvauspäivät jouduttiin lopulta järjestämään hieman yllättäen. Baarikohtausta kuvattaessa jouduttiin taistelemaan aikaa vastaan, sillä emme saaneet kontrolloitua ympäristöä. Tämä tarkoitti sitä, että aloitimme kuvaukset vasta baarin auetessa noin klo 12 aikaan ja pyrimme saamaan kuvaukset hoidettua ennen kuin ravintola täyttyisi ulkopuolisista asiakkaista. Tästä seurasi pientä kiirehtimistä ja muutaman kohtauksen olisi voinutkin kuvata useampaan otteeseen. Aikataulu oli kuvausten suhteen tiukka, joka teki tuotannosta haastavaa ja näkyä osaltaan pienenä viimeistelemättömyytinä.

5.3 OHJAUS

Tuotannon ohjaajana vastuullani oli taiteellisen vision toteutuminen ja tuotantotiimin ohjastaminen. Tässä moniroomisessa tapauksessa kuitenkin suuri osa ohjauksesta tapahtui itseäni kohtaan hoitaessani lisäksi kuvauksen. Muiden ohjaukseen jäi siis näyttelijöiden ohjastaminen, sekä assistenttien tehtävien jako.

Näyttelijöiden ohjauksesta teki haastavaa moniroolisuus ja kameran takana oleminen. Osakseen tähän vaikutti tiukka aikataulu, jolloin kohtauksia piti kuvata suhteellisen vauhdikkaasti ja aikaa ei jäänyt jokaisen kuvatun kohtauksen tarkkaan läpikäymiseen ja analysointiin.

Antti Laurilan esittämän päähahmon ohjaus oli vaivatonta ja hän omaksui nopeasti ohjeistukseni hahmon tyylin ja äänen löytämiseksi. Laurilan ollessa monipuolinen ilmeiden ja äänenkäytön osalta, pystyin ohjeistamaan häntä tuomaan hahmoon erilaisia nyansseja eri oloissa. Tällä halusin varmistaa, että leikkauspöydälle päätyy mahdollisimman monipuolista materiaalia.

Todelliseksi haasteeksi osoittautui aviomiestä esittävän Carl-Johan Saaren ohjastaminen. Saarella ei ollut tätä ennen aikaisempaa näyttelykokemusta, mikä teki hahmoon eläytymisestä hankalaa. Suurin ongelma oli äänenkäytön kanssa ja näyttelystä kuului läpi tietty ulkoaopettelu. Tämän kehittäminen ja korjaus veikin kuvauksissa ison osan aikaa, josta johtuen muutamien kohtausten otot jäivät vain kahteen tai kolmeen. Lopulta sain Saaren ääntä ja kehonkieltä parempaan suuntaan, joskaan en kuitenkaan ihan itseäni tyydyttävälle tasolle.

Yleisesti ottaen, vision välittäminen näyttelijöille oli helppoa myös selkeän käsikirjoituksen ansiosta ja pidin avoimen mielen myös näyttelijöiden omien ideoiden suhteen. Joustin tarvittaessa tietyistä näkemyksistä ja löysimme yhdessä parhaat tavat ja tyylit saada kohtauksia kuvattua. Tämä tarkoitti esimerkiksi tiettyjen repliikien sanojen muuttamista ja yleistä sijaa pienelle improvisoinnille. Tavoitteenani oli saada mahdollisimman luonnollista ja uskottavaa näyttelyjälkeä.

6

JÄLKITUOTANTO

6.1 LEIKKAUS

Kun materiaali oli kuvattu, siirsin sen koneelle ja ensimmäiseksi aloitin kuvamateriaalin ja ääniraitojen synkronoinnilla. Tämän jälkeen lähdin tekemään raakaa leikkausta osioiden mukaan, jotka olin jaotellut kolmeen: 1) makuuhuone/eteiskohtaus 2) katukohtaus 3) baarikohtaus. Aloitin baarikohtauksen kokoamisesta, sillä tiesin sen vaativan eniten työtä ja että se tulisi olemaan haastavin ajankäytön kannalta ajatellen lyhytelokuvan lopullista kestoa. Baarikohtaukseen kun sijoittuu suurin osa dialogista, sain tätä kautta pikkuhiljaa selville, paljonko minun tulisi antaa kahdelle ensimmäiselle osiolle lopulta aikaa.

Leikkauspöydällä otin enemmän vapauksia alkuperäisen kuvasuunnitelman suhteen ja sain näin enemmän elävyyttä ja dynaamisuutta kerrontaan. Saavutin tämän esimerkiksi lisäämällä nopeahkoja leikkauksia reaktioista ja ilmeistä dialogi -osioihin.

Käytin baariosiossa ns. jump cut -menetelmää leikkauksessa, jossa kohtausta on kuvattu pidemmän aikaa samasta kohdasta, mutta josta editoin pieniä sekuntien mittaisia pätkiä välistä pois. Tämä saa kohtauksen näyttämään hyppivältä ja pyrin tällä luomaan illuusion ikäänkuin pikakelauksesta ajassa eteenpäin.

Sain editointivaiheessa mielestäni hyvin rakennettua toimivan rytmin humoristiselle lyhytelokuvalle. Materiaalia oli riittävästi, joten valinnanvaraakin oli kohtausten suhteen ja pääsin tekemään itse tärkeät ratkaisut vision toteuttamiseksi. Lopullinen versio muuttui myös leikkauspöydällä enemmän kuin odotin, mutta mielestäni parempaan suuntaan, koska pääsi kokeilemaan käytännössä eri lähestymistapoja.

6.2 ÄÄNISUUNNITTELU

Lyhytelokuvan äänimaailmaa ajatellen lähtökohtana oli että tarvitsen lähinnä vain jokaisen kohtauksen ympäristöön sopivaa tausta-ambienciä. Makuuhuonekohtauk-

seen tarvittiin seksin äänet, jotka äänitimme myöhemmin Antti Laurilan ja Veera Vääntisen kanssa. Halusin, että seksiäänien kanssa voidaan lyödä hieman yli, joka toisi omanlaistaan huumoriarvoa.

Katukohtaukseen tarvittiin liikenteen ääntä, johon käytin kameran tallentamaa ääniraitaa, sekä äänipankista löydettyä vapaaseen käyttöön tarkoitettua äänitystä. Samaisesta äänipankista löytyi myös taustahälyä baarikohtaukseen, johon yhdistin itseni äänittämän ambienssiraidan kuvauslokaatiosta.

Pyrin saamaan äänimaailmasta mahdollisimman konstailemattoman ilman suurempia kikkailuja. Lisäsin pientä tilanvaihdoksen tuntua säätelemällä äänenvoimakkuutta ja taajuuksia eri leikkauksiin kun siirrytään esimerkiksi ulkokuvasta sisälle tai oven auetessa.

Leikkausvaiheessa huomasin myös tiettyjen kohtausten olevan äänimaailmaltaan jokseenkin kolkkoja ja täten vähän laahaavia, jonka ratkaisin musiikkiraidan lisäämisellä. Löysin sopivan vapaaseen käyttöön tarkoitetun kappaleen, joka kuvastaa hyvin päähenkilöä ja lyhytelokuvan tunnelmaa. Musiikkiraidan rytmittämällä sain myös korostettua tiettyjä kohtauksia lisäämällä esimerkiksi äkillisen musiikin loppumisen seuraten kuvan tapahtumia.

Loppukohtauksessa lisäsin muutaman efektin kohtaan, jossa aviomiehen tuli huutaa, koska äänitys ei sellaisenaan toiminut, eikä huuto välittynyt oikealla tavalla. Kohta ei ole lopputuloksessakaan täydellinen, mutta luo mielestäni kuitenkin kuvan tilanteen kärjistyisestä.

7

LOPPUPÄÄTELMÄT

Projektin kanssa tuli lopulta hyvin kiire ja en ole tähän vaiheeseen mennessä ehtinyt vielä näyttää lopputuotosta koyleisölle. Hyvinkin itsekriittisenä olen kuitenkin lopputulokseen aikatauluun nähden suhteellisen tyytyväinen. Tuotantotiimin kanssa työskennellessä tuli myös palautetta, että tarina toimii ja nauratti.

Budjetin ollessa lähestulkoon nolla, olen myös tyytyväinen lopputuotannon visuaalisuuteen, joka ei kuitenkaan ollut painotus opinnäytetyössä. Koska kyseessä oli lyhytelokuvasketsin pilotointivaiheeseen saattaminen, on paino enemmän idean välittämällä ja käsikirjoituksen toimivuudella. Tässä onnistuin mielestäni hyvin ja lopputulos on tarpeeksi selkeä ja miellyttävä katsoa. Lopputuotanto on myös mielestäni valmis esitettäväksi mahdollisille rahoittaville tahoille, joten tavoite pilotointivaiheeseen saattamisesta saavutettiin.

Lopputuotanto kuvaa myös hyvin tyyliäni ja ensimmäiseksi isoksi kerronnalliseksi projektikseni se tuo hyvin ilmi valmiuksiani jatkaa ja kehittyä alan parissa. Haastavaa tämän mittaluokan projektissa huomasin olevan liian ison vastuun haaliminen itselle ja jatkossa aion tuottaa isommalla tuotantotiimillä vastaavanlaisia projekteja.

Kaikenkaikkiaan projektin loppuunsaattaminen oli hyvin opettavaista, palkitsevaa ja innostavaa, sekä osoitus siitä että nykyaikana voi omalla innostuneisuudella ja pienellä budjetilla luoda toimivia tarinoita, jotka mahdollisesti tuovat iloa ja elämyksiä potentiaalisesti jopa tuhansille ihmisille.

LÄHTEET:

Sundstedt, Kjell 2005. Att skriva för film

<http://oppimateriaali.wikidot.com/logline>

<http://oppimateriaali.wikidot.com/synopsis>

<http://oppimateriaali.wikidot.com/treatment>

LIITTEET

KUVAKÄSIKIRJOITUS

Yleiskuvaa kaupunkimaisemasta

kuuluu voihkintaa

Lähikuvaa lakanoista, joista pilkistää miehen ja naisen jalat

voihkinta yltyy & päättyy Samin tyydyttyneeseen älähdykseen

Puolikuvaa parista: Sami kierähtää naisen päältä viereen.

Sami: ”Noniin, tulihan ne vesselit päästettyä ulos. Kiitti sulle hei. Oli maittavat jörnimiset.”

nainen huohottaa

Nainen kääntyy katsomaan Samia epäuskoisena kommentin jälkeen.

Nainen yrittää käpertyä lähemmäksi Samin kainaloon, mutta Sami nousee äkisti pois.

Sami laittaa housut jalkaan.

Nainen: ”Tuutko huomenna? Mun aviomies on koko viikon Köpik sessä.”

Sami napittaa paitaansa.

Sami päättäväisenä: ”En mä. Mulla on Astanga Jooga ja pilatestunti. Mut käy vaikka kahvilla.”

Sami heittää naisen päälle sängylle R-kioskin kahvipassin, josta puuttuu vielä kaksi leimaa. Sami kävelee eteiseen.

Nainen: ”Voi vitun jätkä.”

Eteisessä on kuva pariskunnasta, jota Sami ei kuitenkaan noteeraa. Kohtaus kuvataan niin, että aviomiehen kasvoja ei näytetä.

Nainen: *avautuu taustalla, sanoista ei saa selvää*

Sami huomaa eteisen pöydällä vain erikoisen ja kalliin näköisen korun. Sami ottaa sen käsiinsä ja katsoo sitä hetken miettien.

Nainen (ääni taustalla): ”Sika!”

Hän päättää laittaa sen taskuunsa ja astuu ovesta ulos sanomatta sanaakaan.

Kokokuva kerrostalon edestä: Sami astuu ovesta ulos ja sytyttää tupakan.

Puolikuva Samista: Sami ottaa pari henkäystä tupakasta ja kasvoiltaan näkyy epäuskoinen ilme. Hän katsoo alas.

Kokokuva: Sami työntää kätensä housuihinsa ja kaivaa hetken. Hän nostaa kätensä pois pidellen jotain.

Lähikuva kädestä: Sami pitää kädessään käytettyä kondomia.

naurua

Kokokuva

Sami: ”Noniin.”

Kokokuva: Sami heittää kondomin kadulle eteensä, melkein jalankulkijan jaloille.

Lähikuva/puolikuva jalankulkijan epäuskoisesta ja vihaisesta ilmeestä.

Lähikuva Samin kasvoista. Samin ilme on ns. ”tonninseteli”

Kokokuva: Jalankulkija jatkaa matkaansa ohi ja Sami huomaa vieressä baarin.

Lähikuva: Sami polttaa tupakkaa ja katsoo baarin suuntaan pohtivasti. Hän nyökkää itsekseen.

Sami: ”No helvetti, jos nyt yhelle.”

Kokokuva: Sami ottaa tupakasta viimeisen hatsin ja heittää sen maahan. Hän kävelee baariin sisälle.

Yleiskuvaa baarin sisältä.

kello kilahtaa kun Sami astuu sisään

Puolikuva tiskillä istuvasta miehestä, taustalla näkyy Sami juuri sisään astuneena. Tiskin mies pyörittää kihlasormustaan sormessaan pohtivasti. Hänellä on lähes täysi tuoppi edessään.

Puolikuva takaapäin Samin olan yli: Sami kävelee tiskille.

Puolikuva Samista ja miehestä.

Sami tervehtii tiskin miestä: ”Terve mieheen.”

Mies nyökkää päätään.

Sami baarimikolle: ”Lapparin nelonen kiitti.”

Sami odottaa oluttaan ja kääntyy miehen puoleen.

Sami miehelle: ”Tukka taakse ja elämä eteen, rock’n’roll, hä eikö näinno!”

Mies naurahtaa.

Sami jatkaa: ”Se on kato pilluhommat saa aina niin hyvälle tuulelle, et pitää piipahtaa ’afterjörnillä’ ”

Mies kysyy: ”Afterjörnillä?”

Sami: ”Niinku afterwork, paitti että oot ollu jörnimässä ku pieni elukka jotain kantturaa.”

Sami saa oluensa ja antaa setelin baarimikolle.

Mies pudistaa nauraen päätään ja näyttää sormustaan: ”Mulla noi ajat on ollut ohi jo vähän aikaa. Vaimo on se ainoa. Vaikka vähän onki nyt menny alamäkeä, kai mun työn takia. Sen takia mä ajattelin yllättää tänään sen.”

Sami: ”Jumalauta ja mä kun luulin et ritareita ei enää oo! Mitäs sulla on mielessä tälle onnettarelle?”

Mies: ”No kun meillä on otettu yhteen siitä, että mulla on kokoajan työmatkoja ja ei ehditä viettää hirveesti aikaa yhdessä...

puhe feidaantuu taustahälinäksi

Lähikuva Samista.

aamun seksiiänet Samin päässä

Sami hymyilee hölmistyneenä ja poissaolevana.

miehen ääni palaa

”... Ja siks mä otin loparit ja hommasin meille lomareissun Pariisiin. Vaan meille kahdelle, kolme viikkoa! Sit mä keksin jotain, jotain muuta työtä, millä saan tän liiton toimimaan.”

Sami: ”No ei mut hitto, hieno homma mies. Otetaas toiset oluet, mä tarjoan!”

Sami ylettää taskuunsa aikeenaan ottaa seteli. Hän ottaa kätensä taskustaan ja samalla kädestään lipeää Samin varastama koru aamulta.

Lähikuvaa korusta.

Puoli/lähikuva miehestä.

Mies: ”Hei, mun vaimolla on samanlainen! Ostin sen sille Dubaista. Jukopliuta ei muuten ihan kukkarolle kevyt tilpehööri.”

Lähikuva Samin katseesta, joka kääntyy äkillisesti miestä kohti.

Puolikuva molemmista miehistä.

Mies rauhallisesti: ”Hetkinen.. Sähän sanoit olevas pilluhommissa. Vittu.. Nussitko sä mun vaimoo?”

Sami alkaa änkyttää hermostuneesti.

Mies jatkaa korottaen ääntään: ”VITTU, JÖRNITKÖ SINÄ, VITUN MIKKI HIIRI. MINUN. VAIMOA?”

Vaihtuvat lähikuvat molemmista miehistä useaan kertaan.

Sydämenlyönnit taustaaänenä

Puoli/lähikuva Samista.

Sami hermostuneena mutta kohtalonsa hyväksyneenä: ”Mut mä annoin sille Ärrän kahvipassin.”

Puolikuvan kautta lähikuvaan kun aviomies tarttuu tuoppiin.

”PERKELE!”

lasi särkyy

&

Kuva katkeaa mustaan.

KIITOKSET:

Bar Bristol, Turku

Antti Laurila

Carl-Johan Saari

Veera Vääntinen

Toni Milev

Melissa Jolma

Veli-Pekka Tuovi

“SIKA”

